

**Meldpunt
Vreemdelingendetentie**

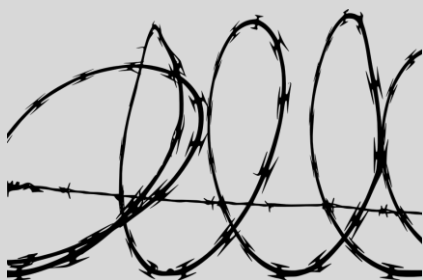
verzamelt meldingen over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Hebt u een klacht? Bel dan naar **010-7470156**. Vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776**.

Volg ons op [Twitter](#) via **@info_vr**, of via onze [Facebook](#) pagina.

Bekijk onze website:
www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl

Nieuwsbrief januari 2017

Onderwerpen

1. [Meldingen bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie](#)
2. [Enkele meldingen uitgelicht](#)
3. [Bezetting in de detentiecentra](#)
4. [Nog meer cijfers – rapportage vreemdelingenketen](#)
5. [Klachtafhandeling bij de cvt](#)
6. [Interessante publicaties](#)
7. [DT&V bevoegd tot inbewaringstelling](#)
8. [Wakes](#)
9. [Schrijf een kaartje](#)

Meldingen bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie

In de periode van 1 augustus 2016 tot en met 12 januari 2017 is het Meldpunt Vreemdelingendetentie 492 keer gebeld door mensen in vreemdelingenbewaring. Dit is gemiddeld 4,5 telefoontje per (werk)dag. In totaal zijn er uit de gesprekken die wij in deze periode voerden 225 concrete meldingen binnengekomen over de detentieomstandigheden.

De meeste meldingen kwamen binnen over de medische zorg (79), en de juridische bijstand (54). Opvallend is dat er via verschillende personen weer veel klachten binnen komen over geboeid vervoer door DV&O bij een bezoek aan het ziekenhuis of consulaat.

De Staatssecretaris heeft in 2013 al de toezegging gedaan dat vreemdelingen bij vervoer naar het ziekenhuis niet meer zouden worden geboeid. Helaas is deze toezegging tot op heden niet nagekomen.

Enkele meldingen uitgelicht

Ziekenhuisopname – Het Meldpunt heeft enige tijd contact gehad met meneer A. die een hevige ontsteking aan zijn testikels had. In eerste instantie kreeg hij een antibioticakuur die aan leek te slaan, maar enkele dagen na de kuur keerde de zwelling en ontsteking terug. Hij had immense pijn en klaagde dat hij amper kon lopen. Maar het was vrijdag avond en hij mocht, naar eigen zeggen, geen arts meer zien. Op maandag kwam een verpleegkundige langs, naar aanleiding van zijn medische klacht. Die meldde dat hij dinsdag bij de arts op bezoek kon komen. Eenmaal bij de arts werd er een ambulance gebeld en is A. opgenomen in het ziekenhuis.

In het ziekenhuis werd A. in eerste instantie bewaakt door twee bewaarders uit het detentiecentrum, vervolgens door twee gewapende politieagenten. Zij hebben continu voor zijn deur gezeten, waardoor A. het gevoel kreeg dat het ziekenhuispersoneel dacht dat hij een crimineel was en misschien wel angst had om naar binnen te komen. Hij mocht niet bellen en geen bezoek ontvangen en mocht zelfs niks op papier schrijven. De kledinghangers werden uit de kasten verwijderd, omdat deze mogelijk als wapen konden worden gebruikt. Als hij naar het toilet toe wilde, moest de deur van het toilet open blijven staan. Het was voor hem een vernederende ervaring. De agenten vroegen A. regelmatig wat de artsen tegen hem hadden gezegd, en hij kreeg het gevoel dat hij zo snel mogelijk weer terug naar het detentiecentrum moest.

De bewakers vanuit het detentiecentrum schreven op wat de arts vertelde, A. mocht zelf niets noteren. De arts had hem verteld dat hij in het ziekenhuis moest blijven tot de zwelling voorbij was. Maar tot zijn verbazing werd hij na 3 dagen teruggebracht naar zijn cel in het detentiecentrum. 11 dagen later is A. uitgezet.

De medische klacht die hij met behulp van het Meldpunt over deze behandeling heeft ingediend zal daardoor niet kunnen worden behandeld. A. meldde na zijn uitzetting dat hij niet al zijn medicijnen heeft meegekregen.

Brahim – In de nieuwsbrief van November 2016 deelde Brahim vanuit vreemdelingendetentie zijn verhaal. Ook vroeg hij om kaartjes te ontvangen.

Na ruim vijf maanden vreemdelingendetentie is Brahim eindelijk weer vrij. Hij bedankt iedereen hartelijk voor de kaartjes die hij heeft mogen ontvangen!

Enkele meldingen uitgelicht

Herhaaldelijk geboeid vervoerd na gegronde klacht – Sinds september 2016 hebben wij contact met een man die verblijft in detentiecentrum Schiphol. De man heeft medische problemen, en moest hiervoor herhaaldelijk naar het ziekenhuis. De Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O) besloot hem geboeid te vervoeren. Voordat besloten wordt een (bestuursrechtelijk gedetineerde) vreemdeling te boeien, moet een gedegen afweging worden gemaakt door de directeur van het detentiecentrum. Er moet een concrete aanleiding zijn om tot boeien over te gaan, en dit moet vooraf op het vervoersbriefje worden aangegeven. Deze beslissing moet worden gemotiveerd. Hoewel het niet op het vervoersbriefje stond aangegeven, heeft de DV&O de man toch -zonder motivatie- geboeid. De man heeft met ondersteuning van het Meldpunt een klacht ingediend. De DV&O stelde dat het ziekenhuis een 'publieke ruimte' is.

Na een beklagzitting bij de Commissie van Toezicht (CvT), waarbij een medewerker van het Meldpunt aanwezig was, is de klacht gegrond verklaard. De CvT stelde dat er geen omstandigheden waren die het geboeid vervoer rechtvaardigden en dat het standpunt van DV&O onvoldoende reden was om tot boeien over te gaan.

Helaas is meneer sindsdien, ondanks deze uitspraak, weer herhaaldelijk geboeid bij vervoer naar het ziekenhuis. Éénmaal besloot hij van ziekenhuisbezoek af te zien, toen het zelfs met tussenkomst van een bewaarder niet lukte de medewerkers van DV&O ervan te overtuigen dat geboeid vervoer niet mocht. Het Meldpunt heeft namens de man nogmaals klachten ingediend over deze gang van zaken.

De Staatssecretaris heeft in 2013 al de toezegging gedaan dat vreemdelingen bij vervoer naar het ziekenhuis niet meer zouden worden geboeid. Helaas is deze aanbeveling tot op heden niet opgevolgd.

Betere contacten met de detentiecentra

Het Meldpunt is gestart met een verbetering van onze contacten met de DJI medewerkers binnen de detentiecentra. Zo kan het Meldpunt meldingen van meerdere kanten onderzoeken, en kunnen wij navraag doen over zorgelijke meldingen van gedetineerden. In samenspraak kunnen wij gedetineerden soms verder helpen. Het Meldpunt heeft daarbij ondervonden dat de DJI bezig is met een cultuurverandering waarin ook zij streven naar een humaner beleid. Wij onderschrijven dat.

Daarnaast merken wij dat steeds meer detentiecentra open staan voor onze bijdrage en aanbevelingen. Met het doel de detentieomstandigheden te verbeteren, hopen wij dat dit een wenselijk effect zal hebben.

Bezetting in de detentiecentra

De DJI heeft grafieken gemaakt waarin te zien is wat de capaciteit en bezetting van de detentiecentra is. Toelichting van de DJI:

“Publicatie capaciteit- en bezettingcijfers

Vanaf november 2016 worden maandelijks de capaciteit- en bezettingcijfers per (DJI-)inrichting gepubliceerd. Met het regelmatig publiceren van de cijfers wordt een beeld gegeven van de gemiddelde capaciteit en de bezetting binnen onze inrichtingen.

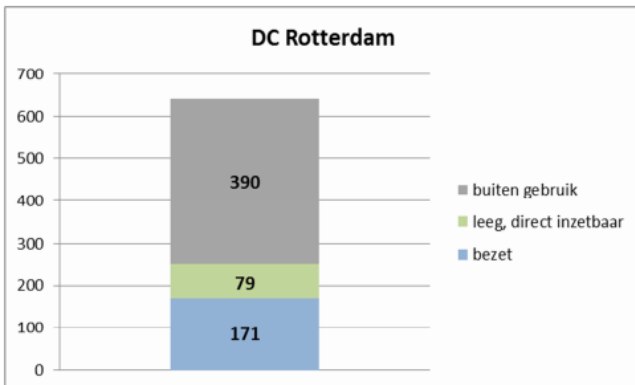
Toelichting grafieken

Onderstaande grafieken tonen het gemiddeld aantal bezette, leegstaande en buiten gebruik gestelde plaatsen van de inrichting of locatie(s) per maand. De capaciteit die wordt aangemerkt als ‘leeg, direct inzetbaar’ betreft plaatsen waarop justitiabelen geplaatst kunnen worden maar die op dat moment niet bezet zijn.

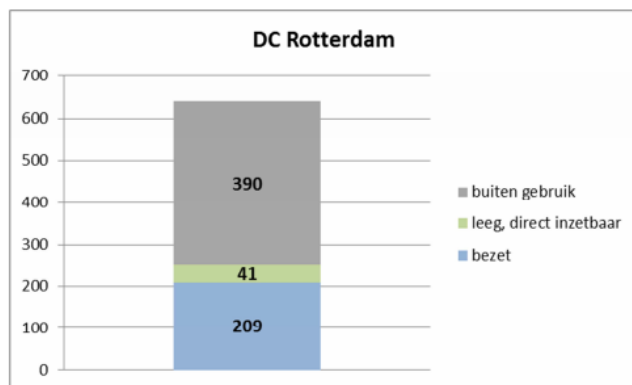
De capaciteit die wordt aangemerkt als ‘buiten gebruik’ betreft plaatsen die niet beschikbaar zijn om justitiabelen op te plaatsen omdat ze buiten gebruik zijn gesteld in verband met onderhoud/herstel, vanwege personele redenen en/of omdat de capaciteit is aangemerkt als reservecapaciteit.”

Capaciteit en bezetting in het detentiecentrum Rotterdam

Oktober 2016

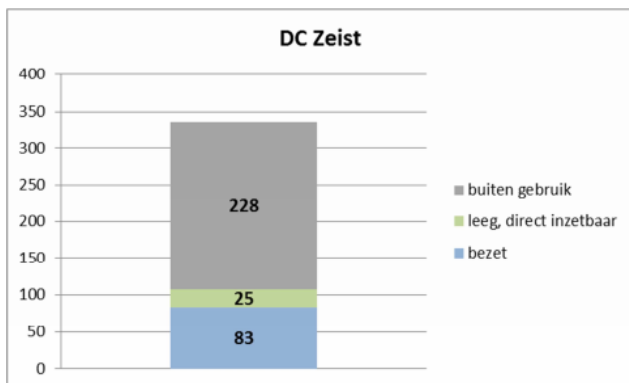

November 2016

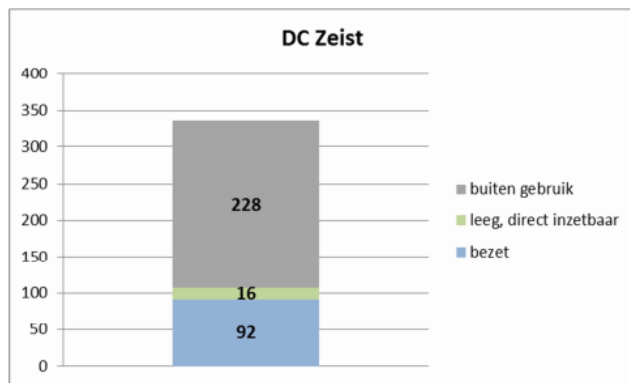

Capaciteit en bezetting in het detentiecentrum Zeist

Oktober 2016

November 2016

Wat opvalt uit deze grafieken is dat Rotterdam en Zeist een zeer groot aantal plaatsen buiten gebruik hebben. In Rotterdam zijn er in totaal 250 plaatsen in gebruik, in Zeist 108.

In oktober was in Rotterdam 68% van de inzetbare plaatsen bezet, en in november 83,6%

In oktober was in Zeist 76,6% van de inzetbare plaatsen bezet, en in november 85,2%

Gemiddeld genomen is 78,5% van Rotterdam en Zeist bezet geweest in deze twee maanden.

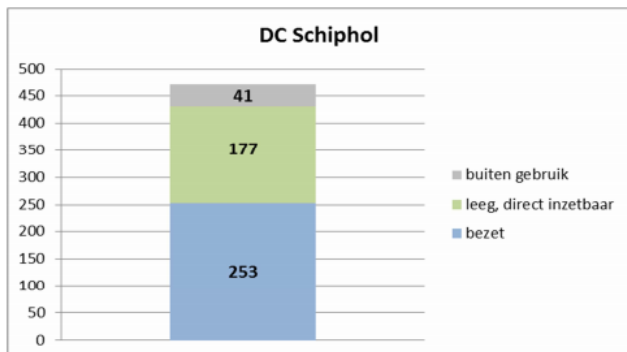

Er zijn ook grafieken van Schiphol gepubliceerd. Deze zijn echter van zowel vreemdelingendetentie als strafdetentie. De cijfers zijn daardoor moeilijk te analyseren.

Capaciteit en bezetting in het detentiecentrum Schiphol

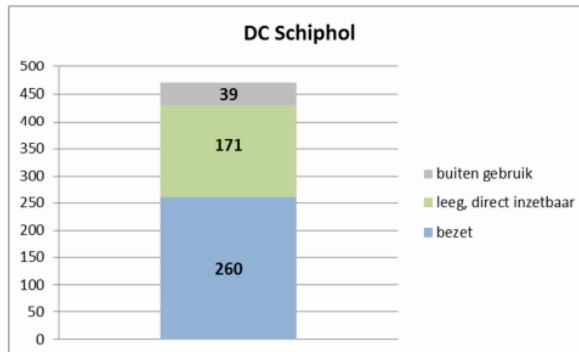
Let op: Deze cijfers zijn inclusief strafrechtelijk veroordeelden in DC Schiphol

Oktober 2016

exclusief 24 plaatsen t.b.v. KMAR

November 2016

exclusief 24 plaatsen t.b.v. KMAR

Er zijn 50 plaatsen beschikbaar in de vreemdelingendetentie van Schiphol, over de bezetting hiervan kunnen wij geen feitelijke cijfers geven. Naar aanleiding van onze meldingen valt wel te stellen dat de bezetting erg wisselt.

Rapportage Vreemdelingenketen eerste helft 2016

Volgens de [Rapportage Vreemdelingenketen eerste helft 2016](#) zaten er 1190 vreemdelingen in vreemdelingendetentie in de eerste zes maanden van 2016. Er zou een gemiddelde bezetting van 260 personen zijn geweest. Opvallend is dat de rapportage schrijft dat er in de eerste helft van 2015 ook 260 personen gemiddeld in vreemdelingendetentie zouden hebben gezeten. In de [Rapportage Vreemdelingenketen eerste helft 2015](#) staat echter dat in de eerste zes maanden van 2015 gemiddeld 350 personen in vreemdelingendetentie zouden hebben gezeten.

Het Meldpunt heeft hierover vragen bij aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie gesteld, er wordt nog op antwoord gewacht.

In de onderstaande tabellen vindt u de cijfers vanuit de Rapportage Vreemdelingenketen eerste helft 2016. De verblijfsduur is eveneens afgenomen vergeleken met de verblijfsduur in de eerste helft van 2015.

	Instroom vreemdelingenbewaring	Inbewaringstelling na ID-onderzoeken NP	Inbewaringstelling na MTV-controle ¹⁷	Instroom AMV's
2015-1	1.290	990	130	10
2016-1	1.190	760	130	10
% verschil	↓7%	↓23%	0%	0%

Tabel 5.4 Instroom vreemdelingenbewaring (bron: DJI/NP/KMar)¹⁷

	Uitstroom vreemdelingenbewaring	Gemiddelde bezetting
2015-1	1.430	260
2016-1	1.180	260
% verschil	↓17%	↓%

Tabel 5.5 Uitstroom en bezetting vreemdelingenbewaring (inclusief uitzetcentra) (bron: DJI)

	Bewaring o.b.v. artikel 59	Bewaring o.b.v. artikel 6
< 3 maanden	870	130
3-6 maanden	140	10
> 6 maanden	30	<10

Tabel 5.6 Het aantal uitgestroomde vreemdelingen uit bewaring, uitgesplitst naar bewaringsduur in de eerste helft 2016 (bron: DJI)

Klachtafhandeling bij de Commissie van Toezicht (CvT)

De Commissie van Toezicht (CvT) behandelt klachten van mensen in vreemdelingenbewaring en penitentiaire inrichtingen. Klachten moeten schriftelijk, en binnen een termijn van 7 dagen na aanvang van de gebeurtenis waarover geklaagd wordt, worden ingediend. Dit kan in een speciaal postvakje op de afdeling. De CvT behandelt de klacht hierna door bemiddeling, of op een beklagzitting waarbij de klager zich mag laten bijstaan door een advocaat of andere vertrouwenspersoon. De beklagprocedure en termijnen van de klachtafhandeling in vreemdelingenbewaring zijn hetzelfde als in gewone gevangenissen.

Uit de jaarverslagen van de CvT uit 2015 bleek dat de afhandeling van een klacht in detentiecentra Zeist en Schiphol gemiddeld 38 dagen in beslag nam. Hierbij waren ook flinke uitschieters, van 85, of zelfs 93 dagen. De gemiddelde duur van vreemdelingenbewaring is 55 dagen. Door de lange afhandelingstermijnen bij de CvT zijn veel mensen op het moment van de beklagzitting of de uitspraak al niet meer aanwezig in het detentiecentrum. De klacht wordt dan meestal niet meer behandeld, met als reden dat de verblijfplaats van de klager onbekend is. Daarnaast is het bij mensen niet bekend dat zij contact op kunnen nemen met de CvT over de voortzetting van het beklag na detentie. De brieven van de CvT worden opgesteld in het Nederlands, ook als het beklag zelf in een andere taal is opgesteld.

Het Meldpunt kreeg een melding van een persoon die een beklagzitting had, terwijl hij zelf voor de zittingsdatum werd vrijgelaten. De advocaat van de persoon had zich tevens bij de zitting gevoegd. De beklagzitting vond plaats in het detentiecentrum zelf maar helaas werd de klager geen toegang tot het detentiecentrum verleend, klager had immers geen identiteitspapieren. Het Meldpunt heeft in een reactie op het wetsvoorstel van de Wet Terugkeer en Vreemdelingenbewaring gepleit voor een meer passende invulling van het beklagrecht in detentiecentra, en hoopt dat de procedures worden aangepast, zodat zij beter passen bij de specifieke situatie van ongedocumenteerden.

Pilot inbewaringstelling door DT&V

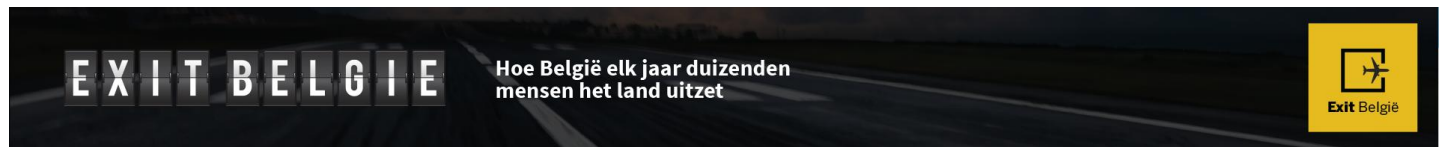
Op 1 oktober 2014 startte bij de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) een pilot, waarbij door de DT&V zelf kon worden overgegaan tot inbewaringstelling van vreemdelingen. Deze pilot had tot doel om te onderzoeken of de bewaring van de ongedocumenteerde vreemdelingen in de caseload van de DT&V effectiever en efficiënter kon plaatsvinden. Normaliter is de Hulpofficier van Justitie gemachtigd om te beslissen over het opleggen van vreemdelingenbewaring, met invoering van de pilot kregen ook medewerkers van de DT&V de bevoegdheid tot het staande houden, de ophouding en de inbewaringstelling. Medewerkers van DT&V die betrokken werden bij de pilot kregen hiervoor trainingen bij de politieacademie. De pilot startte op twee locaties, namelijk de vrijheidsbeperkende locatie in Ter Apel (politie-eenheid Noord-Nederland) en de gezinslocatie in Gilze (politie-eenheid Zeeland-West Brabant). Vanwege het beperkte aantal inbewaringstellingen werden hier vanaf 24 maart 2015 de overige gezinslocaties aan toegevoegd.

Tijdens de duur van deze pilot is getoetst op het tijdsverloop tussen het indiceren van de inbewaringstelling in het Lokaal Terugkeer Overleg (LTO), de feitelijke inbewaringstelling en het eventuele vertrek. Ook werd beoordeeld in hoeveel gevallen de inbewaringstelling werd opgeheven en er sprake was van gebreken in de oplegging van de bewaringsmaatregel.

In een brief van 19 december 2016 informeerde Staatsecretaris Dijkhoff dat er tijdens de pilot 378 maal een bewaringsmaatregel is opgelegd door de DT&V. In 96% van deze gevallen bleef, na toetsing door de rechter, de bewaringsmaatregel inhoudelijk in stand.

In het eerste kwartaal van 2017 wordt duidelijk of deze overheveling van taken naar de DT&V definitief wordt ingevoerd.

Exit België: De Standaard onthult hoe België elk jaar duizenden mensen het land uitzet – Op 16 januari 2017 begon de Vlaamse krant De standaard met een serie over het uitzetbeleid in België. In dit dossier doet de krant vier dagen lang een boekje open over het proces van gedwongen uitzetting, een boekje dat voorheen gesloten bleef. Bekijk de serie op: <http://www.standaard.be/exitbelgie>.

Video DJI over vreemdelingendetentie - Op het YouTube kanaal van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is een [video](#) verschenen over wat vreemdelingendetentie inhoudt. Hierin wordt o.a. uitgelegd hoe de intake in het detentiecentrum is en hoe het vertrekproces eruit ziet.

Onderzoek naar knelpunten vertrekproces van vreemdelingen Inspectie V&J - De Inspectie Veiligheid en Justitie onderzoekt de komende tijd de oorzaken van de knelpunten bij de terugkeer van zogenoemde vertrekplichtige vreemdelingen. Met het onderzoek wil de Inspectie een bijdrage leveren aan de verdere verbetering van de taakuitvoering van medewerkers in de vreemdelingenketen. Lees [hier](#) het plan van aanpak voor dit onderzoek.

Artikel Vreemdelingenbewaring CvT vernieuwd – De informatie over vreemdelingenbewaring op de website van het Kenniscentrum van de Commissie van Toezicht (CvT) is aangepast. Er is informatie toegevoegd over het wetsvoorstel Wet Terugkeer en Vreemdelingenbewaring, en informatie toegevoegd over VRISsers (Vreemdelingen in strafdetentie) en de ongewenstverklaring. De vernieuwde informatie kunt u [hier](#) lezen.

Uitzending ÉénVandaag over de brand in detentiecentrum Rotterdam – Op zaterdag 3 december 2016 zond het actualiteitenprogramma ÉénVandaag [een reportage](#) uit over de brand in detentiecentrum Rotterdam, die plaatsvond op 21 mei j.l. Hierin vertellen verschillende personen die ten tijde van de brand in het detentiecentrum opgesloten waren hun verhaal. Ook vertelt Revijara Oosterhuis, medewerkster van het Meldpunt Vreemdelingendetentie over haar ervaringen tijdens de nasleep van de brand en het daaropvolgende rapport.

Emates – Emailprisoner is verandert in eMates. Zij hebben ook een nieuwe website: www.emates.nl

Programma in De Nieuwe Liefde - Eenzame opsluiting: mensenrechtenschending in vreemdelingendetentie? Naar aanleiding van De Internationale Dag van de Mensenrechten staan wij in De Nieuwe Liefde stil bij de staat van de mensenrechten in vreemdelingendetentie. Met name opsluiting in een isoleercel, een strafmaatregel die voor relatief kleine vergrijpen wordt ingezet, kan tot ernstige mentale, en soms ook fysieke problemen leiden bij vaak toch al getraumatiseerde vluchtelingen. Donderdag 9 februari 2017 20:00 - 22:00 De Nieuwe Liefde Amsterdam www.denieuweliefde.com. Met met onder meer Joël Voordewind (ChristenUnie), Anton van Kalmthout (emeritus-hoogleraar straf- en vreemdelingenrecht), Frans-Willem Verbaas advocaat.

Wakes

Bij wakes wordt er 'gewaakt' over de vreemdelingen in detentie. Er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Tijdens wakes kunt u laten weten dat u het niet eens bent met het huidige regime en kunt u uw stem laten horen.

Wilt u meer te weten komen, of wilt u zelf een keer een wake bijwonen? U kunt dan samen met vrijwilligers en organisaties de detentiecentra bezoeken tijdens de komende wakes:

Detentiecentrum Rotterdam

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit [Stichting Mara](#) plaats om 16:00 – 17:00 uur bij het detentiecentrum in Rotterdam. Voor meer informatie: klik [hier](#).

“Nu het DC Rotterdam weer in gebruik is voor het detineren van onschuldige mensen worden ook de wakes weer hervat. Let op het aanvangstijdstip, dat is nu 's middags van 16 tot 17 uur.

Organisatie: de interkerkelijke coördinatiegroep 'Welkom Onthaal' te Rotterdam (tel 010-4116085 - Mara Projecten of 010-4666722 - Samen010).”

Detentiecentrum Zeist

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit de [Raad van Kerken](#) plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik [hier](#).

De eerstvolgende wake is op zondag 5 februari om 16:30 uur.

“In de wintermaanden hebben vluchtelingen en asielzoekers het extra zwaar, vooral als ze geen goede huisvesting hebben. De beelden uit de kampen op Lesbos zijn hartverscheurend.

In het Detentiecentrum is het wel warm, maar de mensen zitten er opgesloten in afwachting van hun uitzetting. Als ze niet kunnen terugkeren naar hun eigen land (geen papieren bijvoorbeeld) kunnen ze zomaar 'in het niets' verdwijnen. Dan staan ze letterlijk en figuurlijk in de kou.

De Wakegroep van Zeist en Soest van de Raden van Kerken pleiten al jaren voor een humanere opvang.

Kom en neem licht en bloemen mee.”

Detentiecentrum Schiphol

Elke tweede zondag van de maand vindt er een wake vanuit het [Jeannette Noëlhuis](#) plaats van 14:00 – 15:30 uur bij het detentiecentrum in Schiphol. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Tijdens de vastenperiode worden bij het detentiecentrum van Schiphol ook de volgende wakes georganiseerd

- 1mrt Religieuzen en Catholic Workers
- 5mrt Via Nova & Pop Up Kerk
- 12mrt Kleiklooster & Sint Adelbertabdij
- 26mrt Dominicuskerk & Keizersgrachtkerk
- 2apr Kerken uit Amsterdam Oost
- 9apr Ekklesia Amsterdam
- 14 apr Franciscaanse Vredeswacht
- 16 apr Oecumenisch vuur

Kaarten schrijven

Denkt u wel eens aan de mensen die in vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen een warm hart toedragen? Schrijf hen dan een kaartje!

De mensen waar wij mee in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een kleine tekst erop. Het feit dat er even aan hen gedacht wordt betekend veel voor hen.

Wij hebben al veel Engelse kaartjes, maar kunnen deze helaas niet altijd verzenden omdat er veel mensen zijn die geen Engels spreken. Gelieve de kaartjes in het Nederlands, of een andere taal te schrijven.

U hoeft uw kaart niet aan iemand persoonlijk te richten. U kunt ze naar ons sturen en vervolgens sturen wij ze voor u door. U kunt uw kaarten naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS
TAV Meldpunt Vreemdelingendetentie
Hang 16
3011 GG Rotterdam

After the winter there will always
be spring. Keep thinking of the bright
colours and moments to come. Hold on,
keep courage!

Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie
Hang 16, 3011GG Rotterdam | 010-7470156 | Vanuit detentie: 0800-3388776

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | [@info_vr](https://twitter.com/info_vr) | [Facebook: @MeldpuntVreemdelingendetentieLOS](https://facebook.com/MeldpuntVreemdelingendetentieLOS)

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie is onderdeel van Stichting LOS en wordt mede mogelijk gemaakt door:
Dokters van de Wereld, Emmaus Haarzuilens, Kerk in Actie, Maria Stroot Fonds, Stichting het R.C. Maagdenhuis en Haella
Stichting